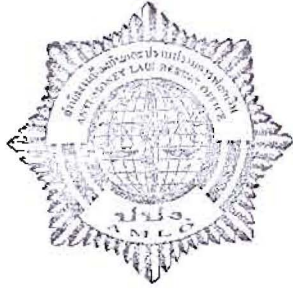

๑๑
สวทสร
๒๕๕๘

สัญญาเลขที่ RDG 4510003

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

หัวข้อ

“การกำหนดความผิดฐานขัดขวางความยุติธรรม”
(อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 ข้อ 23)

คณะผู้วิจัย

ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ

เลขานุการศาลแพ่ง

นายอารยะ อีระภัทรานันท์

ผู้ช่วยวิจัย

ชุดโครงการวิจัย เรื่อง

“การพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (ระยะที่ 2)”

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

“การกำหนดความผิดฐานขัดขวางความยุติธรรม”

การกำหนดให้การขัดขวางความยุติธรรมเป็นความผิดอาญา เป็นมาตรการสำคัญในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมุ่งคุ้มครองกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามกิจกรรมผิดกฎหมายของกลุ่มองค์กรอาชญากรรมทั้งปวง การขัดขวางความยุติธรรม (Obstruction of Justice) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำใด ๆ อันเป็นการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน รวมถึงการกระทำใด ๆ อันเป็นการขัดขวาง การให้การ หรือ การเสนอพยานหลักฐานในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่อนุสัญญาฯ ครอบคลุมถึง มิให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องชอบธรรม

เมื่อเปรียบเทียบมาตรการตามกฎหมายไทยและมาตรการทางกฎหมายของประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับความผิดที่เกี่ยวข้องกับกรขัดขวางความยุติธรรมกับมาตรการการกำหนดความผิดฐานขัดขวางความยุติธรรมในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ข้อ 23 แล้ว พบว่ามาตรการทางกฎหมายที่ปรากฏในบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้ได้ แต่ก็ยังขาดบทกฎหมายที่ครอบคลุมประเด็นบางเรื่อง เช่น ตามอนุสัญญาฯ ข้อ 23(ก) กฎหมายไทยยังไม่มีบทบัญญัติความรับผิดชอบทางอาญาในกรณีการให้สัญญา เสนอให้ หรือให้ประโยชน์ที่มีพึงได้เพื่อจูงใจผู้อื่นให้ให้การเท็จหรือแทรกแซงการเบิกความหรือแสดงพยานหลักฐานในการดำเนินคดี เป็นต้น ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายได้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดความผิดเป็นการเฉพาะไว้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองกระบวนการดำเนินคดีและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ ข้อ 23 และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันกับอนุสัญญาฯ ฉบับนี้

ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ ข้อ 23 เนื่องจากกฎหมายไทยในปัจจุบันแม้จะมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการขัดขวางความยุติธรรมหลายมาตรา แต่อยู่กระจัดกระจายไม่ครอบคลุมการกระทำที่ต้องห้ามทั้งหมดตามข้อ 23 ทำให้องค์กรอาชญากรรมสามารถบั่นทอนประสิทธิภาพของระบบงานยุติธรรมและบิดเบือนการดำเนินคดีให้เป็นไปในทางที่เกิดประโยชน์แก่บุคคลหรือคณะบุคคลในองค์กรของตนได้

Abstract

Criminalization of Obstruction of Justice

Criminalization of obstruction of justice is a crucial measure in preventing and controlling transnational organized crime with aim to protect the criminal justice process and relevant enforcement authorities in tackling against illegal activities of the crime organizations. The obstruction of justice concerns with any conduct which interferes the performance of public officers. It also includes other conducts which obstruct the testimony or the production of evidence in proceeding cases involved the crimes under the scope of the United Nations against Transnational Organized Crime.

By comparing the legal measures dealing with the crime concerning obstruction of justice of Thailand and other countries with those of Article 23 of the Convention, we have found that in general the legal measures appeared in several provisions of the Thai Penal Code and other relevant statutes can be adjusted to fulfill our obligations under the Convention. However, Thai law is still unorganized and lacks the provisions covered some issues under Article 23(a) such as the crime on promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or the production of evidence. Such disadvantage may cause problems in the law enforcement. Thus, it is also necessary to categorize this specific crime in the law so that the purpose in protecting the criminal justice process and the justice officers in accordance with the principles under Article 23 and the obligations to the Convention can be fulfilled.

Therefore, Thailand needs to amend its existing laws to be consistent with Article 23 of the Convention to prevent the abuse by the crime organizations.